

SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

MICRORELATS DE PRÍncePS I PRINCESES

EDUCACIÓ PRIMÀRIA OBLIGATÒRIA
Material per al docent i l'alumnat

Marta Rovira Llobet

Membre del grup ARA

Trobareu més seqüències a la pàgina web del grup:
www.ub.edu/aradll

Informació per al docent

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Objectius específics. Al final de cada activitat, l'alumnat hauria de ser capaç de:

- Comprendre un microrelat a partir de diferents estratègies lectores: fer-se preguntes, realitzar prediccions, fer hipòtesis i fer connexions entre el relat i el coneixement que té el lector d'altres contes.
- Conèixer les característiques d'un microrelat a partir del modelatge i de l'acompanyament del docent.
- Comparar dos microrelats per descobrir els aspectes comuns i els aspectes diferencials.

Nivell recomanat: Cicle superior de primària.

Durada: Tres sessions d'una hora

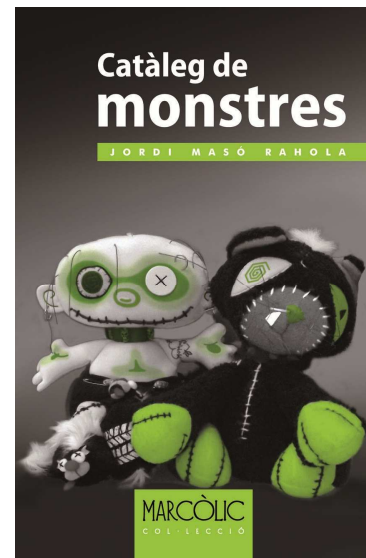
Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Cinc cèntims sobre les obres escollides:

La proposta que es presenta per treballar la comprensió lectora de dos relats breus al cicle superior que comparteixen un temàtica i un tipus de text similar.

El primer conte “No menjarem anissos”, que es presenta per treballar la minificció, pertany al llibre *Catàleg de monstres* (Macònic, 2012) de Jordi Masó Rahola (Granollers, 1967)¹. Un llibre àgil i força divertit que sorprèn el lector pàgina rere pàgina. És un recull de noranta-un microrelats on hi conviuen la fantasia i l'humor. El llibre es divideix en tres parts: en la primera –*La parada dels monstres*– hi desfilen fantasmes, vampirs, zombis, homes-llop i tota la fauna característica de la literatura i el cinema fantàstics. Els contes infantils prenen el protagonisme en la segona part –*L'hora del pati*–, mentre que en la tercera –*Les veritats ocultes*– els fets fantàstics, extraordinaris o inversemblants irrompen en la vida quotidiana. Contenen la característica del conte literari de guardar la sorpresa per al final o acabar amb un gir inesperat. Per altra banda, les minificcions hipertextuals fan referència a fragments o detalls d'altres obres conegudes. Això fa que per poder comprendre el que s'explica s'hagi de connectar el que sabem amb el que estem llegint. La fragmentarietat de les minificcions és una manera

¹ Per a més informació sobre el treball didàctic que pot fer-se amb minificcions vegeu l'article d'Alba Ambrós “Hipertextos fragmentats. Una proposta per treballar la competència lectoliterària en la formació inicial de docents”, a *Articles* n. 62.

d'escriure i de llegir que ofereix múltiples aplicacions didàctiques. Aquí en volem presentar un exemple. Molts dels contes i microrelats de Masó han estat premiats en concursos literaris i han format part d'antologies i volums col·lectius. Des de l'agost de 2010, Masó té cura del bloc [La bona confitura](#) dedicat al microrelat en català. Per saber més d'aquest autor aneu a <http://jordi-maso-rahola.webnode.es/>

L'altre relat que es treballa en aquesta proposta és “El príncipe y la princesa” de Pinto y Chinto, dins de *Cuentos para niños que se duermen enseguida* (Kalandraka, 2013). Són 28 relats que destaquen per la seva brevetat i aguda narrativa, els girs literaris i el sentit de l'humor. Són històries basades en el *nonsense* que destaquen per la originalitat i el toc intel·ligent. Es parteix de fets senzills, coneguts que es van desenvolupant amb canvis sorprenents i amb finals que conviden al somriure, cal destacar els tocs creatius i el convit a la reflexió.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Orientacions metodològiques:

Aquesta seqüència didàctica pretén, a partir d'aquests dos relats curts que contenen una mateixa temàtica (els prínceps i les princeses), que els alumnes explorin, i descobreixin quins són els elements que caracteritzen els microrelats i d'aquesta manera endinsar-se en la seva comprensió. Les activitats es distribueixen segons el moment de la lectura: abans, durant i després. La lectura del relat curt es fa molt pautada perquè esdevingui una lectura el més reflexiva possible.

En el text “No menjarem anissos”. Les activitats d'**abans de la lectura** se centren en treballar l'estratègies lectores de fer prediccions i fer connexions entre el relat i el coneixement que té el lector amb d'altres contes i així activar els coneixements previs que té l'alumne al voltant del títol, el tipus de text, els personatges que hi poden aparèixer, la llengua que s'utilitza... Es parteix del modelatge del professor i es van oferint preguntes per arribar a construir el coneixement i també s'acompanya amb una bastida per deixar evidències de les reflexions i els coneixements de l'alumnat.

Les activitats **durant la lectura** treballaran la comprensió fonamentalment a partir de fer-se bones preguntes, fer hipòtesis, fer inferències sobre tot allò que no diu el text.

L'activitat de **després de la lectura** se situa en la síntesi, resum o visualització del que hem anat treballant en els altres moments de la lectura.

En el segon text, titulat “El príncep y la princesa” el recorregut didàctic és similar: abans, durant i després de la lectura tanmateix, cal posar l'atenció en els tres moments de la lectura i amb l'ajut de les estratègies lectores.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Abans de la lectura es faran preguntes i s'elaboraran hipòtesis que ajudaran arribar al contingut d'aquest segon text. A més, hi haurà una reflexió posterior sobre les hipòtesis que s'han fet. Per exemple, hipòtesis que giren al voltant del títol, del personatges que hi apareixen...

Durant la lectura, es fa la lectura amb aturades i s'elaboren bones preguntes que ajuden la formulació i verificació o no de les hipòtesis anteriors.

En **acabar la lectura** es sintetitza el que s'ha llegit tot comparant el relat amb d'altres que s'havien llegit anteriorment. Cal fer adonar als alumnes de l'habilitat de l'escriptor per sorprendre, característica important dels microrelats.

Com a proposta final i en una tercera sessió es compara els dos textos per tal de veure quins són els elements característics d'aquests relats i fer-ne unes conclusions amb tot el grup.

Les activitats que es realitzen estan pensades per partir primer del modelatge del mestre, per passar a la pràctica entre iguals fins arribar al treball autònom.

Indicacions per a l'avaluació formativa

L'avaluació formativa consistirà en la realització de les activitats tant individuals com en parelles i la posada en comú del que s'ha anat treballant. Les bastides ens ajudaran a recollir evidències de la feina realitzada. Les activitats finals de cada sessió serviran per avaluar la comprensió del text i per copsar les característiques del propi text.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Consignes Orals:

Les activitats es presenten de manera que les pugui realitzar l'alumne amb el treball de modelatge i d'acompanyament del docent fins arribar a l'autonomia de l'alumne. Les activitats de després de la lectura i les posades en comú seran importants per fer-ne el seguiment.

Seqüència didàctica

NO MENJAREM ANISSOS I EL PRÍNCIPE Y LA PRINCESA

Sessió 1

TEXT 1

No menjarem anissos

Tota la vida ha esperant el petó del príncep que la despertaria però ara que per fi obre els ulls, al costat del coixí només hi troba un gripau.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Activitats:

Abans de la lectura

- Fer prediccions a partir de la lectura només del títol:
Què ens suggereix el títol, en quin context l'hem escoltat o llegit, hi falta alguna part?
- Amb quina frase/acabament d'un conte relaciones “no menjarem anissos”.
- Si relacionem l'acabament de conte “i van ser feliços i va menjar anissos” i el que trobem en el conte com a títol “No menjarem anissos” com creus que pot acabar el conte, què t'ho fa pensar? Comenta-ho amb el teu company.
- Ens situem en el tipus de text:
El conte que parla de prínceps i princeses. Connectem amb les coneixements que tenim sobre aquest tipus de relats (contes explicats oralment, contes llegits, contes vistos en el cinema...) Expliquem a un company el que coneixem sobre el tema.
- Pensar en exemples de prínceps de contes tradicionals i expliquem quines accions fan i adonar-se del paper de salvador, petoner, protector... d'aquests personatges. Una vegada pensat s'omple el quadre i es comenta amb tot el grup classe.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Contes on surten prínceps	Què fan en el conte?
La Bella Dorment	
La Ventafocs	
La Blancaneus	
La Sireneta	
La Bella i la Bèstia....	

Durant la lectura

- Llegir només “Tota la vida esperant el petó del príncep” i imaginar qui és el narrador (sexe, edat, descripció física i de manera de ser...).
- Després llegir “que la despertaria” i preguntar pel pronom “la” a qui es refereix.
- Seguir llegint i “per fi obre els ulls”. Què li ha passat? Per què ara els pots obrir i abans no?
- Aturar-nos en el “però” i fer prediccions del que pot passar a partir d’ara, hi pot haver un cert trencament anunciat per la utilització d’aquest mot.
- Llegir fins al final.
- A qui es refereix quan diu “gripau”.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Després de la lectura

- Com resumiries/explicaries el que ens vol dir l'escriptor en aquesta història. El resum es podria realitzar a partir d'una explicació oral/escrita o bé amb la visualització que fa el lector del relat a partir d'un dibuix o de vinyetes.

Sessió 2

TEXT 2

El príncipe y la princesa

El príncipe de cabellos dorados y la princesa de cabellos dorados vivían en la torre más alta del castillo. Cuando el príncipe de cabellos dorados y la princesa de cabellos dorados se dieron un beso se oyó "¡pop!" y el príncipe y la princesa se transformaron en ranas. Entonces dejaron la torre y se fueron a vivir al agua del foso del castillo. Y fueron felices y comieron perdices, digo moscas.

Seguirem un procediment semblant a la lectura anterior i després compararem els dos relats.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Abans de la lectura

- Fer hipòtesis a partir del títol:
Quina serà la història?
Qui serà el protagonista o protagonistes?
Com són físicament, on viuen?
Com he arribat a respondre a aquestes preguntes? (perquè he llegit, he escoltat o he vist contes, etc.)

Durant la lectura

- Llegir el títol, fer-se una pregunta i pensar una hipòtesi.
- Llegir fins al primer punt. Veure si hem encertat les nostres hipòtesis.
- A continuació fer-se preguntes i elaborar hipòtesis que poden anar-se responnent a mesura que llegeixo el text (la lectura està pautaada a la bastida que hi ha a continuació).
- Al final llegir tot el text i veure quines preguntes s'han contestat i quines no al llarg de la lectura.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

	Quina pregunta em faig?	Faig una hipòtesi	He encertat la hipòtesi	No he encertat la hipòtesi
Llegeixo el títol				
<i>El príncipe de cabellos dorados y la princesa de cabellos dorados vivían en la torre más alta del castillo.</i>				
<i>Cuando el príncipe de cabellos dorados y la princesa de cabellos dorados se dieron un beso se oyó "¡pop!" ...</i>				
<i>y el príncipe y la princesa se transformaron en ranas.</i>				
<i>Entonces dejaron la torre y se fueron a vivir al agua del foso del castillo. Y fueron felices....</i>				
<i>y comieron perdices, digo moscas.</i>				

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Després de la lectura

- Explicar les diferències d'aquest conte respecte als contes que havíem llegit fins ara.

Sessió 3

Comparem els dos textos

- Quins elements creus que tenen en comú els dos textos i quins tenen diferents? Títol, personatges i les seves característiques, argument, manera d'explicar, utilització de la llengua, temàtica, final ... Utilitzeu la següent bastida.

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

Comparem els dos microrelats

Característiques del microrelat	Text 1	Text 2
Títol		
Tema		
Personatges		
Argument		
El final		
Manera d'explicar		
Com s'utilitza la llengua		

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat

- Treure conclusions del que els alumnes han anat recollint i anar confegint el quadre amb els acords als que ha arribat el grup classe.

Bibliografia

- o MASÓ, Jordi (2012). “No menjarem anissos” a *Catàleg de monstres*. Ed. Marcòlic.
- o PINTO Y CHINTO (2013). “El príncipe y la princesa” a *Cuentos para niños que se duermen enseguida*. Ed. Kalandraka

Marta Rovira mrovira6@ub.edu

mrovira6@xtec.cat